

Міхаіл СЕМЯНЮК:

«МІНУЛЫЯ ПЕРАМОГІ — НЕ ВЫПАДКОВАСЦЬ»

Як камп'ютар замяніў дошку і навошта правяраць шашыстаў на допінг

Міхаіл Семянюк — рэкардсмен адразу па некалькіх крытэрыях. Па-першае, ён стаў самым маладым гросмайстрам у краіне, атрымаўшы гэтае званне ў 17 гадоў, па-другое, сёння ён адзін у краіне, хто з'яўляецца гросмайстрам адразу па двух відах шашак — рускіх і міжнародных. Гэтым спортам, а тады яшчэ хутчэй проста забаўляльнай гульні, Міхаіл пачаў займацца ў пяцігадовым узросце ў дзіцячым садку, у школе хлопец ператварыў гульню ў сур'ёзнае захапленне, а потым і ў прафесійную дзейнасць. Пра тое, як яму ўдалося дасягнуць гучных поспехаў на міжнароднай арэне ў такім юным узросце, як выседзец за сталом больш за пяць гадзін і колькі здольны працаваць чалавечы мозг, міжнародны гросмайстар раскажа ў інтэрв'ю.

— Міхаіл, як вам удалося дасягнуць такіх высокіх званняў адразу ў двух відах шашак?

— Працэс выканання гросмайстра ў рускіх і міжнародных шашках адрозніваецца. У рускіх неабавязкова выйграваць нейкія турніры, галоўнае — набраць ачки і гуляць са знакамітымі сапернікамі, з гросмайстрамі. У канцы 2017 года я выканаў міжнароднага гросмайстра ў рускіх шашках, гэта больш папулярны від у нашай краіне, ды і ў прынцыпе ў СНД. Для гэтага мне спатрэбілася двойчы выканаць нарматыў на Кубку свету і на чэмпіянаце свету, дзе я заняў тады 12-е месца. У міжнародных шашках гуляў заўсёды, але асаблівых дасягненняў не было, першая буйная перамога здарылася летам 2018 года: я выйграў чэмпіянат Еўропы сярод юніёраў да 19 гадоў. Гэта было даволі нечакана, ніхто не верыў у мяне, таму што ў нас спартсмены даволі рэдка паказваюць вынікі ў гэтым відзе, у асноўным толькі дзеці. Потым я паехаў на чэмпіянат свету сярод юніёраў і там таксама выйграў, узніклі нават некаторыя спрэчкі, што зрабіў я гэта несумленна з-за таго, што рэйтынг у мяне быў нізкі, а ў канкурэнты, якога я абганяў, — высокі. Напэўна, такое здарылася ўпершыню.

— Што дае вам званне гросмайстра?

— У прафесійным плане абсалютна нічога, мне ў прынцыпе на гэтыя званні ўсё роўна.

— Пераход у дарослыя турніры аказаўся адчувальным?

— Я вельмі даўно пачаў гуляць з дарослымі, таму пачаху прывык. Прытым мне гэта больш падабалася асабліва ў рускіх шашках, таму што на дзіцячым узроўні няма жараб'ёўкі пачатковай пазіцыі, а гэта, хутчэй за ўсё, нічыя. Таму на Кубкі свету я пачаў ездзіць з 14 гадоў.

— Якія яшчэ тытулы вам удалося б выйграць?

— Наогул, я не загадваю. Перамога на чэмпіянаце Еўропы дала мне магчымасць выступіць на чэмпіянаце свету ў верасні, а цяпер згуляць на сур'ёзным міжнародным турніры ў Кітаі, хаце-

Фота Ганна ЗАНКАВІЧ

лася б паказаць, што я здольны на многае, бо некаторыя лічаць, маўляў, мінулыя перамогі — гэта выпадковасць.

— Шашкамі можна зарабляць на жыццё?

— Ганарары ў нас невялікія. Турніры Кубка свету дзеляцца на зоркі, дык вось прызавы фонд пяцізоркавага турніру складае каля 10 тысяч долараў, але такія спаборніцтвы праходзяць толькі пару разоў на год. У шахматах ганарары значна вышэйшыя, хоць гэтыя віды спорту даволі падобныя.

— Развіццё камп'ютарных тэхналогій мяняе ваш від спорту?

— Напэўна, хоць складана сказаць, што змяніўся ўзровень гульні. З'явілася ўдакладненне многіх пазіцый, варыянтаў, гэта, вядома, вельмі дапамагае расці, але мала хто гэтым карыстаецца. Як кажа мой трэнер, раней з'яўляўся часопіс у кіёсках, і ўсе адразу беглі яго купляць. Хто не паспеў, той чакаў наступнага, каб паглядзець нейкія камбінацыі. Цяпер ніхто не купляе кнігі, праграмамі таксама мала хто карыстаецца.

— Вашы трэнеры ў сёння праходзяць на дошцы або за камп'ютарам?

— За камп'ютарам, а калі нават і без яго, то з раздрукаванымі камбінацыямі з розных праграм.

— Як часта неабходна трэніравацца шашыстам?

— У будныя дні я звычайна гуляю ў стаклетачныя шашкі, а ў суботу хаджу на рускія. Заняткі доўжацца не больш за дзве

гадзіны, таму што далей мозг перастае працаваць і ў трэнерыцы няма сэнсу.

— Якія якасці важныя для шашыстаў?

— Самае галоўнае — цягавітасць. У рускіх шашках гэта не так прыкметна, таму што партыя доўжыцца значна менш, чым у стаклетачных. Два туры там ты можаш згуляць гадзіны за 4 максімум, а вось у стаклетачны адну партыю гуляеш гадзіны 4—5. На чэмпіянаце Еўропы ў нас адбываліся сітуацыі, калі было два туры ў дзень, гэта значыць, ты гуляў 8—9 гадзін. Гэта цяжка. Можна быць, мне з-за гэтага і пашанцавала, я больш малады і мог выседзец больш. Хоць нам, вядома, можна ўставаць, хадзіць, піць ваду падчас партыі, але гэта ўсё роўна складана.

— Нядаўна амерыканскую гімнастку выкрылі ва ўжыванні прэпараты, якія спрыяюць канцэнтрацыі ўвагі. У вашым відзе спорту былі выпадкі, калі спартсмены звярталіся да падобных дапаможных рэчываў?

— Не чуў пра гэта, я дакладна нічога такога не п'ю. У нас таксама ёсць праверка на допінг, але асабіста я ніколі не праходзіў гэтую працэдуру. Наогул, гэта цікава, трэба даведацца (смяецца).

— Ваш трэнер неяк казаў, што за партыю шашыст можа страціць да кілаграма вагі, з чым гэта звязана?

— Напэўна, з нервамі. Але я стараюся ніколі не паказваць сваіх эмоцый.

— Вядома, што ў шашкі гулялі такія вялікія палкаводцы, як Сувораў і Напалеон. Гэтая гульня развівае разумовыя здольнасці ў іншых сферах жыцця?

— Па ідэі павінна развіваць, напрыклад, нейкія аналітычныя навыкі, але па сабе, шчыра скажу, я гэтага не заўважаю. У школе не надта займаўся вучобай, якія адзнакі выходзілі, такія і атрымліваў, прагульваў, 10-ы клас наогул ледзь скончыў (усміхаецца).

— У вас ёсць нейкія асаблівасці ў падрыхтоўцы да гульні?

— Падчас турніру, так. Гляджу партыі, абмяркоўваю іх з трэнерам, але галоўнае — настроіцца псіхалагічна.

— Харчаванне мае значэнне або падсілкоўванне мозга шакаладам — гэта толькі стэрэатып?

— Не думаю, што ёсць нейкая залежнасць паміж тым, што ты ясі, і вынікам партыі, але вось на нядаўнім турніры паміж гульнямі з сур'ёзнымі сапернікамі, я вырашыў паесці. І так шчыльна гэта зрабіў, што да пачатку партыі проста засынаў, потым мяне скаланула ад нечаканасці, што сапернік штосьці мне падстроіў. Прачнуўся, але зразумеў, што больш так есці перад партыяй не буду.

— Шашкі — непапулярны від спорту ў моладзі, як рэагуюць аднагодкі на ваш род дзейнасці?

— Некаторыя кажуць, маўляў, не ведалі пра тое, што ёсць яшчэ і спаборніцтвы па шашках, што наогул гэта лічыцца спортам. Многія ведаюць гэтую гульню проста як спосаб правядзення вольнага часу ў коле сям'і.

— Каб быць паспяховым шашыстам, трэба мець азарт?

— Так. Гэта, напэўна, і прыводзіць да поспеху: ты ўвесь час хочаш гуляць, гуляць, гуляць і перамагаць.

— У іншыя азартныя гульні гуляеце?

— Шахматы люблю, гляджу нават некаторыя партыі.

— Цяпер атрымліваецца адукацыю ў БДУФК, лёгка гэта даецца?

— Я вучуся на кафедры лячэбнай фізкультуры, хацеў выбраць менавіта гэты кірунак. Пакуль усё вельмі падабаецца, у тым ліку і тое, што там ёсць фізічная нагрузка: бегаем, скачам цераз бар'еры, іншы раз гэтага не хапае ў падрыхтоўцы шашыстаў.

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звезда» раскажам пра найбольш актуальныя падзеі выхадных.

1. **Генадзь Лапцеў** (вагавая катэгорыя 61 кг) заваяваў залатую ўзнагароду на чэмпіянаце Еўропы па цяжкай атлетыцы ў Батумі (Грузія). У суме двухбор'я (рывок і штуршок) ён паказаў найлепшы вынік на кантынентальным форуме — 286 кг (133 + 153), гэта новы рэкорд Беларусі.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў члена нацыянальнай каманды з пераканаўчай перамогай на чэмпіянаце Еўропы. «Ты ўпершыню выйшаў на памост дарослых спаборніцтваў кантынентальнага першынства і адразу ж паказаў высокі ўзровень спартыўнага майстэрства. Няхай гэты яркі дэбют натхняе цябе і стане першай прыступкай на шляху да алімпійскіх вяршыняў!» — гаворыцца ў віншаванні. Кіраўнік дзяржавы таксама пажадаў спартсмену і ўсёй нацыянальнай камандзе па цяжкай атлетыцы моцнага здароўя, поспеху і новых здзяйсненняў.

Раней Юлія Асаёнак (45 кг) заваявала бронзавую ўзнагароду ў двухбор'і, за крок ад п'едэстала спынілася Людміла Псышчаніца (55 кг), якая ў суме двухбор'я набрала 187 кг (82 + 105).

На кантынентальным форуме спаборнічаюць больш за 400 атлетаў з 47 краін. Гэты турнір носіць статус ліцэнзійнага, яго ўдзельнікі заваёўваюць ачки, неабходныя для выступлення на Алімпійскіх гульнях у Токіа ў 2020 годзе. Завершыцца чэмпіянат Еўропы 13 красавіка.

2. **Вікторыя Азаранка** не змагла з-за траўмы завяршыць фінальны матч турніру ў мексіканскім Мантэрэзі з прызавым фондам 250 тысяч долараў. У вырашальным паядынку Вікторыя прайграла першую партыю іспанцы Гарбін'е Мугурусе 1:6, а ў другім сэце пры ліку 1:3 беларуска не змагла працягнуць гульню з-за пашкоджання нагі.

Нагадаем, да гэтага на спаборніцтвах у Мантэрэзі Азаранка абыграла японку Мію Ката — 6:4, 6:2, казахстанскую

тэнісістку Зарыну Дыяс — 6:3, 6:2, расіянку Анастасію Паўлючэнкаву — 6:0, 6:4 і пятую ракетку свету немку Ангеліку Кербер — 6:4, 4:6, 6:1.

У абноўленым рэйтынгу ВТА па-ранейшаму лідзіруе японка Наомі Осака. Арына Сабаленка захавала 10-ую пазіцыю, Аляксандра Сасновіч 35-я, Вікторыя Азаранка, дзюкуючы выхаду ў фінал у Мантэрэзі, паднялася на 60-е месца, Вера Лапка размясцілася на 65-й пазіцыі.

3. **Іспанскі спецыяліст Манола Кадэнас** пакінуў пасаду галоўнага трэнера Брэсцкага гандбольнага клуба імя Мяшкова. У інфармацыі, размешчанай на афіцыйным сайце БГК, гаворыцца, што кіраўніцтва клуба падтрымала прасьбу Манола Кадэнаса аб датэрміновым скасаванні кантракта ў сувязі з яго рашэннем засяродзіцца на рабоце з нацыянальнай зборнай Аргенціны. Выконваючым абавязкі галоўнага трэнера БГК імя Мяшкова прызначаны іспанец Рауль Алонса, які быў адным з асістэнтаў Манола Кадэнаса.

Нагадаем, Кадэнас узначаліў брэсцкую каманду летам 2018 года. Пад яго кіраўніцтвам БГК выйшаў у 1/8 фіналу Лігі чэмпіёнаў, стаў чэмпіёнам Беларусі і заняў 3-е месца ў СЕНА-лізе.

4. **Згуляныя ўсе матчы 2-га тура ў элітным дывізіёне чэмпіянату краіны па футболе.** Гульцы футбольнага клуба «Мінск» згулялі ўнічыю з «Дынама-Мінск» — 0:0, «Гарадзея» і «Віцебск» таксама не выявілі пераможцы — 1:1, РЦАР-БДУ буйна саступіла БАТЭ — 0:4, а «Слуцк» «Гомелю» — 0:6, «Нёман» саступіў «Шахцёру» — 0:3, «Тарпеда-Мінск» перайграў «Іслач» — 1:0, «Славія» саступіла «Тарпеда-БелАЗ» — 1:2, «Дынама-Брэст» — «Дняпро» — 3:1.

Матэрыялы падрыхтавала
Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

АБЯЦАНАМУ — БЫЦЬ!

20 красавіка ў парку Перамогі пройдзе забег «Я абяцаю!», прысвечаны выкананню абяцанняў самім сабе. Арганізатары адзначаюць, што ў мерапрыемстве змогуць прыняць удзел нават тыя, хто далёкі ад спорту і ніколі не бегаў, бо траса пачынаецца з сімвалічных паўтара кіламетра. Для больш упэўненых у сваіх сілах аматараў спорту ёсць варыянты трасы на 3, 5, 10 або 15 км.

— Кожны бягун зможа даць сабе абяцанне або паставіць мэту — на год, на сезон, на жыццё, якую запіша на сваім стартавым нумары, і гэта стане пунктам А, пачаткам — адкуль пачнецца рух у бок дасягнення, — раскажваюць арганізатары забегу **Вадзім СІМАНАЎ** і **Максім МАЛЧАНАЎ**. — Таксама адна з мэт забегу — дапамагчы сабраць сродкі на лячэнне падапечных фонду «Шанц» з анкалагічнымі захворваннямі.

Арганізатары прадугледзелі месцы для пераадрэзвання і захоўвання рэчаў на час

У Мінску ўпершыню пройдзе забег абяцанняў

забегу, першую медыцынскую дапамогу, пітную ваду. Кожнаму бегуну будзе прысвоены імяны нумар, а для ўдзельнікаў забегу на 5—15 км будзе выдадзены электронны хранаметраж (таймінг).

Пераможцы забегу атрымаюць каштоўныя падарункі. І абсалютна ўсе фінішоры стануць уладальнікамі прыгожых металічных медалёў і віншавальных паштовак напярэдадні Вялікадні. Старт прызначаны на 11 раніцы, каб прыняць удзел у забегу, неабходна зарэгістравацца (improve.by/2019-ya-obeshhayu).